

R. J. Hendon

Az elrejtett planéta

Az egyetemi előadóterem zsúfolásig tömve volt jól öltözött férfiak és nők százaival. Többségük szmokingot és kisestélyit viselt, mások csupán egyszerű öltönyt, jól bekatégorizálva mindenkit a társadalmi hierarchia rendszerében, amely nem engedett meg olyan tévedéseket, hogy egy olcsó öltönyös és egy drága szmokingos úriember ugyanabba a szakaszba, ne adj'isten ugyanabba a sorba kerüljön a szervezők gondatlansága miatt. A sors különös fintora, hogy a pódiumon előadást tartó – ugyancsak szmokingos – professzor szavaira leginkább a nézőtéren hátra szoruló szakmabeliek, egyetemi tanárok, amatőr csillagászok és érdeklődő kedvű diákok voltak kíváncsiak, míg az első sorokban, a kis kerek asztaloknál pezsgőt és kaviárt fogyasztó elit csupán azért volt jelen, hogy megmutassa magát, és azt, hogy mennyire törődik a bolygó és lakói sorsával...

Akármennyire is közönyösek voltak a minden év első hónapjában megrendezett tudományos konferencia-sorozat előadói iránt, most még az ő figyelmüket is lekötötte a téma, melyről a deres halántékú aggastyán beszélt:

– Napjainkban az intersztelláris utazás már nem az emberiség egyik elérhetetlennek tűnő álma, a tudományos fantasztikum és a szkeptikusok cáfoló és kételkedő cikkeinek tengere alá temetett vágyakozás, hanem kézzel fogható, megvalósítható, s ennél fogva óriási tudományos és szociális lehetőségekkel kecsegtető tény.

A pódiumtól nem messze, egy a félrehúzott súlyos bársonyfűggöny mögött két férfi hallgatta a professzort.

– Szép kerek mondat – jegyezte meg gunyorosan a fiatalabbik, és hozzá lenéző mosolyt villantott.

– Ne légy cinikus, Richard – szólt rá dörmögő hangján a másik, de derűs mosolyából és élénken csillogó szeméből sugárzott a visszafogott jókedv. Hatvan év körüli, pocakos ember volt, kinek terjedelmes hasán majd' szétpattantak a hófehér ing aranygombjai.

– Nem vagyok cinikus, de professzor Thurmannek egyszerűen nevetséges az előadásmódja...

– Lehet, hogy nevetséges és kissé hatásvadász, de elmondja a lényegét.

Richard a fejét ingatta, mintha csak részben értene egyet társa álláspontjával, majd hörpintett egyet a kezében szorongatott pezsgőspohárból.

– Több mint egy órája tart a bevezetőnél, Donald! Ez alatt összefoglalta az úrutazás összes szóba jöhető fajtáját, kezdve a Verne Gyula regényekkel. Persze tudtam, hogy ezt semmi pénzért nem hagyná ki, de másfél óra üres fecsegés azért már tényleg túlmeleg minden határon!

Donald is belekortyolt a pezsgőbe.

– Régóta ismerem Eric Thurmannt, és egy dolog biztos: remek szakember – szögezte le, aztán letette az üres kristálypoharat az ablakpárkányra. – Egyébiránt, amiről beszél, valóban hihetetlen. Harminc éve dolgozik már a fúziós scramjet hajtómű tökéletesítésén, érthető, ha elragadtatja magát, és a hallgatósága idegszálain táncol... Amit ez az öregember véghezvitt, fiam, az fantasztikus.

Richard némán bólogatott; vagy azért, mert nem akart vitába szállni Donalddal, vagy mert maga is egyetértett azzal, hogy Thurmann professzor forradalmian új hajtóműve pontosan olyan előnyökkel kecsegtet, mint ahogyan állítja.

– Eric jobban nem is időzíthette volna a bejelentését – folytatta Donald némi izgatottsággal a hangjában. – Képzeld csak el, ezután milyen hatása lesz a mi előadásunknak!

– Mindig úgy beszélsz róla, hogy a „mi előadásunk” vagy a „mi felfedezésünk” – pedig az egész egyedül a te érdemed!

Donald a fejét rázta.

– Ne csorbítsd a saját szereped! – Rámosolygott Richardra. – A tanársegédem vagy, és az asszisztenciád megkérdőjelezhetetlen a felfedezésünkben. Hová jutottunk volna a te kérlelhetetlen szkepticizmusod, a makacsságod vagy a bámulatos szemtelenség nélkül? Te hajtottál engem előre, Richard, neked akartam bizonyítani, hogy igenis, érdemes folytatni a keresést, nem szabad feladni, mert van valahol odakint számunkra egy második esély...

Richard csöndben maradt, bólogatott, de gondolatai közben elkalandoztak. Donald újra az előadót nézte, aki épp egy ósdi pálcával mutogatott a mögötte kivetített képekre, – elfojtott kuncogást váltva ki az első sorok közönségéből –, aztán végre rátért előadása lényegi részére, és bemutatta a hajtóművet, amellyel – mint azt nem felejtette el többször is kihangsúlyozni – a távoli csillagok elérhető közelségbe kerülnek.

Richard halkán megköszönte a torkát, mikor Thurmann professzor beszéde a végéhez közeledett.

– Remélem, te mellőzöd a drámát, Donald. Tömör legyen és lényegre törő! Ha nem vigyázol, ezek itt mindjárt horkolni kezdenek... – biccentett az előkelő elit felé, akik Thurmann matematikai levezetése alatt kis híján álomba szenderültek.

Az idősebbik nevetett, hangjából egyértelműen kiérződött az izgatottság. Az ablakpárkányra száműzött pezsgőspohár felé nyúlt, de Richard megkínálta egy másikkal, amelyet az egyik zsúrkocsiról emelt le.

– Tessék! De nem lesz egy kicsit sok?

– Alkoholsemlegesítőt vettem be – legyintett a férfi. – Ez a pezsgő túl finom és drága ahhoz, hogy csak úgy itt hagyjuk.

Richard mosolygott, de jól tudta, hogy az alkoholsemlegesítő szemén szedett hazugság. Donald sosem vetette meg az italt, különösen a testvére halála óta, de ezt semmi pénzért nem akarta most a szemére vetni. Tudta, hogy a ma este milyen fontos Donaldnak, és egy cseppet sem szeretne volna elrontani a kedvét.

Közben Eric Thurmann előadása véget ért, és a hallgatóság unatkozó tagjai is felriadtak. Udvarias tapsal jutalmazták a professzort, de tetszésnyilvánításuk beleveszett a hátsó sorok felől dörgő tapsviharba.

– Kívánj nekem sok sikert! – szólt Donald tanársegédéhez, miközben öreg kollégája lebotozott a pódiumról, és egy rövid időre átadta helyét a felkonferáló szmokingos, csupa mosoly doktorandusznak.

Richard elmosolyodott és válaszul a poharát emelte felé. Donald a pulpitushoz indult.

Gyér taps fogadta, de a férfit nem zavarta az ilyesmi, sokkal jobban bosszantotta az első sorokban terpeszkedő bárgyú közönség mosolygása.

De majd felcsillan a szemük, ha meghallják!

Eközben Richard arcáról lassan eltűnt a somolygás, vonásai kisimultak, tekintete ismét elkalandozott, majd megállapodott a parkettán.

Néhány nappal ezelőtt a professzor még nem is tudta, hogy előadást fog tartani az egyetem legnagyobb előadótermében. Persze, jó párszor hallatta már itt a hangját, előadásain új kisbolygó-osztályok, kvazárok és csillagködök kerültek terítékre, s egynémely alkalommal Richard is prezentált kisebb hallgatóság előtt, de abban mindketten egyetértettek, hogy a mai előadás mindkőzül a legkülönlegesebb lesz...

– Mint tudják, életemet és munkásságomat már több mint negyven éve az exobolygók kutatásának szenteltem. Az évezred kezdete óta fedeztünk fel sorra távoli csillagok körül keringő planétákat, más néven extra-szoláris bolygókat, kezdve a legelső közvetlen észleléssel a 2M 1207 nevű barna törpe körül...

Richard sóhajtott, és poharát letéve zsebre dugta a kezét. Most, hogy Donald a pódiumon volt, nem kellett tovább színészkednie, nem kellett úgy tennie, mintha élvezné az előadást és a visszataszító arcokat, akiket annyira megvetett.

* * *

Három nappal korábban Donald éjnek évadján csörgette meg a mobiltelefonján, hogy azonnal és kifogások nélkül az egyetemi obszervatóriumba hívja. Richard – amilyen álmos és ingerült volt – igen mogorva hangulatban autózott át az egész városon, s közben alkalma volt végignézni a város rothadó magját, annak minden dicstelenségével és romlottságával együtt.

Richard gyűlölte a helyet, ahol élnie kellett, s ehhez a gyűlölethez csak emberutálata volt fogható. Undorodott a mindennapok sürgő-forgó tömegétől, a szürke pénzcserélő munkahelyek lélektelenségétől, melyek szép lassan átváltoztatták a világot, s vele együtt mindenkit.

Elhajtott a szemétkben guberáló hajléktalanok, az éjszakai bulikba tántorgó részeg fiatalok és örömlányok mellett, maga mögött hagyta a kertvárosi negyedben palotáikba zárkózott, alvó polgárokat, akiket az égvilágon semmi sem érdekelt...

Richard maga sem volt külön, mint azok, akiket megvetett, és ezzel ő is nagyon jól tisztában volt. Nem áltatta magát: tudta, hogy semmivel sem jobb az agy-mosott tömegnél, akik egész mihaszna életükben csak azon fáradoznak, hogy mindent tönkre tegyenek maguk körül. Ő is ugyanazt a szintetikus élelmiszert fogyasztotta, ugyanazokat az értelmetlen tévé műsorokat nézte és a sikátorba szórta a szemetet, mert így egyszerűbb volt, mint a forradalmian új, de költségessége miatt tökéletesen használhatatlan hulladéklebontóba vinni. Minek fáradna vele, ha rajta kívül nyolc milliárd másikat hidegen hagy?

Nem olyan volt, mint Donald.

Az öreg professzor hiába élt meg több mint hatvan évet, bizonyos értelemben véve még mindig ártatlanabb volt, és gyermeki kíváncsisággal tekintett az égbe. A csillagok elbűvölték, oda vonult vissza az embervilág elől, s ezért Richard rettenetesen irigyelte őt.

Ő nem tudott úgy belefeledkezni az ég látványába, menthetetlenül földhöz ragadt ember volt. Nem a csillagok iránti szenvedély vagy az elhivatottság volt, amely erre a pályára vezette, csak a tanársegédi fizetés, meg az irtózat attól, hogy kitegye a lábát az egyetemen kívüli világba.

Richard okos volt, tehetséges és jó szakember – csak épp nem tudott úgy érezni, mint Donald. A világ iránti undora a csillagok iránti szeretettől is megfosztotta.

Nem tudta, honnan fakad a gyűlölete; nem volt sanyarú gyerekkora, családi tragédia sem árnyékolta be az életét, Richard mégis legszívesebben azt látta volna, ha az emberiség egy nap végleg belefut abba a rengeteg szemétkbe, fertőzésbe és pusztításba, amit maga után hagy.

Ez járt a fejében akkor is, mikor az obszervatórium parkolójában kiszállt az autójából, és kabátját magára kapva a bejáratához sietett. A nagy, többemeletes épület sötét monolitiként magasodott előtte az éjszakában, homlokzatán a megvilágított felirattal: Hawking Egyetemi Obszervatórium.

Richard végighúzta chipkártyáját a konzol előtt, az ajtó pedig egy kattanással és halk, elektromos bűgással kinyílt.

Már a második emeleten járt, amikor mobiltelefonja ismét megcsörrent.

– Csigavér, Donald, mindjárt ott vagyok... – morogta magában, ahogy ellenőrizte a hívó félt és lenyomta a telefont. – Mi lehet ilyen sürgős?

Az irodához sietett, ahol előző nap otthagyta a számítógép fölé görnyedő Donaldot. Az ajtóra erősített táblán ez állt: *Dr. habil Donald Campbell, és Richard Hendon, PhD – Csillagászati Tanszék*. Az ajtó azonban zárva volt, és fény sem szűrődött ki odabentről.

Már nyúlt is a telefonért, hogy – meglehetősen türelmetlenül – most ő hívja fel a professzort, amikor a készülék újra megcsörrent.

– Hol vagy, Donald? – szólt bele habozás nélkül.

– Fent vagyok a vetítőben... – recsegte a hang a telefonból, és már meg is szakadt a vonal,

mielőtt Richard újra megszólalhatott volna.

Az obszervatórium vetítőtérme a negyedik emeleten volt, egy kupolaszerű helyiség, ami kiválóan alkalmasnak bizonyult arra, hogy lenyűgözze az ide látogató kisiskolás csoportokat, vagy reprezentálja a tanszéket az esetleges befektetők előtt. Másra nem igen használták, s Richard erősen kételkedett benne, hogy Donald akár egyszer is betette oda a lábát a megnyitó óta.

A vetítőt a régi nagy obszervatóriumok mintájára építették, hogy messziről jelezze a közeledőnek az épület rendeltetését, ám valójában a helyiségben egyetlen teleszkóp sem volt.

Az egyetem távcsöve geostacionárius pályán keringett, és az obszervatórium szuperszámítógépeivel kommunikált, azok értelmezték a hatalmas mennyiségű kép-, rádióhullám és infravörös tartományban észlelt adatot. A képanyagot feldolgozás után meg lehetett jeleníteni a kupola háromdimenziós vetítőjének segítségével, olyan hatást keltve, mintha a néző is ott lebegne az űrben, maga körül a csillagok trilliárdjaival, gigantikus vörös óriásokkal, pulzárokkal, csillagködökkel...

Richard is, amikor belépett a terembe, egy bolygórendszer kellős közepén találta magát. Körös-körül a fekete, csillagos űr borult rá, mint valami bársonyos lepel, magasan a feje fölött, a félgömb alakú terem középpontjában pedig egy sárgás csillag fénylett, körülötte négy bolygó, jó néhány hold és temérdek kisbolygó keringett. Richard szenvtelenül sétált át rajtuk. Donald a sárga csillag alatt állt, kezében táblaszámítógéppel, mellyel a vetítőgépet vezérelte.

– Sosem hittem volna, hogy egyszer itt foglak találni, főként nem ilyen átszellemült mosollyal az arcodon – mondta Richard.

Donald összerezsent, nyilván annyira elmélyült a látványban, hogy teljesen megfeledkezett közeledő asszisztenséről.

– Richard! Csodálatos, nem igaz?

– Ezt az én szótáramban úgy nevezik: parasztvakítás – felelte mogorván a férfi. – Miért éjszakázol megint? Tudod, hogy nem tesz jót az egészségednek.

Donald válasza sem méltatta, csak megérintette a táblaszámítógép egyik ikonját, mire a vetített kép átváltott. Most a csillag helyett a legkisebb bolygó került a terem középpontjába, és minden más égitest mozgását hozzá igazította a technika.

– Amiért kirángattalak az ágyból, Richard... – fogott bele a professzor – az ez a kis semmirekellő itt!

Richard szemrevételezte a bolygót, hunyorogva tekintett rá, és önkéntelenül sorolni kezdte a tulajdonságait, ahogyan azt planetológiából tanulta.

– Föld-típusú kőzetbolygó, ránézésre másfél földtömegűnek nézem...

– Egészen pontosan egy egész kettő tized földtömegű – pontosította Donald.

– Vastag légkör, talán vízpárát tartalmaz... A lakható zónán belül, egy csillagegységre a napjától... A központi csillag egy sárga törpe, megközelítőleg naptömegű... Melyik csillag is ez, Donald?

– 47 Ursae Majoris, a Nagy Medve csillagképben.

Richard a homlokát ráncolta, és zsebre tett kézzel körbejárta a lassan forgó bolygót.

– Úgy tudtam, a 47 UMa-nak csak három gázóriása van.

– Tegnap estig még én is így tudtam – jegyezte meg a professzor.

Mosolya már olyannyira széles volt, mint az izgatott kisgyermeké. – Számtalan efféle égitestet találtunk már, Donald.

– De ez különleges, kedves barátom! Különleges! Mi több, valóságos csoda!

Richard a fejét csóválta.

– Mindig bámulatba ejt a megszállottságod...

– Ez nem megszállottság! – replikázott a professzor. – Ez a közönséges kőzetbolygó nem más, mint az eddig talált, Földhöz leginkább hasonló planéta a Tejútrendszerben!

Szavainak nyomatékot adva erősen rábökött a táblaszámítógép egyik ikonjára, mire a

projektorok megjelenítették a bolygó mellett annak részletes adatait is. Richard még jobban hunyorgott, ahogy halkan mormogva olvasta a leírást:

Légkör összetétele: nitrogén (78%), oxigén (21%), egyéb gázok (1% alatt); állandó légköri nyomás kb. 96 kilopascal; víz jelenlétének valószínűsége 99%; óceánok valószínűsége 74%; biológiai élet valószínűsége 81%...

– Víz, levegő, nyomás, közet-összetétel, minden! – ujjongott Donald, és megrázta a férfi vállát. – És nyolcvanegy százalék! Nyolcvanegy százalék az esélye, hogy életet találtunk a galaxisban! Érted már, Richard? Ez a bolygó a Föld ikertestvére!

Richard megértette.

Aznap már haza sem mentek az obszervatóriumból, az egész délelőttöt és délutánt az adatok elemzésével töltötték. Donald és Richard elvégezték a hátralévő méréseket, az adatok elemzését, számtalan felvételt készítettek, mindent lejegyeztek és kiértékeltek. Megegyeztek abban, hogy még nem tesznek közzé semmit, csak a tudományos héten verik nagydobra felfedezésüket. Richard hümmögve egyezett bele mindenbe, őt már egy idő óta egy másfajta, egy kellemetlen érzés nyomasztotta.

Mikor munkájuk végeztével az autóhoz sétáltak, szótlanul nyitott ajtót a lelkesedő professzornak.

– Hihetetlen, hogy mik meg nem történnek, igaz? Egy ilyen felfedezés, ráadásul éppen most, mikor az embereknek a legnagyobb szüksége lenne egy lakható bolygóra... És még nem is meséltem neked, miket hallottam Eric Thurmann professzorról! Állítólag megoldotta az elektromágneses szigetelést és a diszrupciós instabilitás problémáját a fúziós hajtóművében.

Richard fáradtan sóhajtott.

– Az a projekt egy pénznyelő, Donald. Thurmann már évtizedek óta dolgozik rajta, és semmi eredményt nem tudott felmutatni.

– De ez most megváltozott! – mosolygott Donald, amikor beszálltak az autóba, és Richard gyújtást adott. – Gondolj csak bele! Itt van ez a bolygó, és hála Eric Thurmannek, kevesebb, mint fél évszázad alatt eljuthatnánk oda. Ez lenne az emberiség történelmének legnagyobb pillanata!

Richard hallgatott, és Donald kipirosodott arcát nézte. Pontosan ez volt az a nyomasztó érzés, amely aggasztotta. Ha igaz, hogy a technikai fejlődés eljutott odáig, hogy évtizedeken belül realitássá válik a csillagközi utazás, akkor még rosszabb a helyzet.

– Nem vagyok benne biztos, hogy olyan jó ötlet ez – szólalt meg kis idő múlva.

Donald elkomorult. Onnantól kezdve nem mondott semmit, egész úton csak az elsuhanó várost nézte, amelyet Richard igyekezett kizárni a tudatából, az elsuhanó nyomortanyákat, szeméttelpeket, hajléktalanszállókat, aztán az ötcsillagos luxus szállodákat, az előttük parkoló limuzinokat és a hajlongó hordárokot.

– Beszélni szeretnék veled, Richard – szólt Donald, miután leparkoltak külvárosi háza kocsifelhajtón.

Richard beletörődően állította le a motort, és besétáltak a házba. Bent Donald ledobta a kabátját, a bársekreányból magához vett egy üveg bor, két poharat, aztán szó nélkül elindult az emeletre. Richard követte. Kisétáltak a professzor erkélyére, leültek a csillagok alá, és Donald megtöltötte mindkét poharat.

Richard egy szót sem szólt, csak várt. Ismerte Donald arckifejezését, tudta, hogy jobban teszi, ha most csendben marad.

– Nem jó ez így, Richard – mondta a professzor.

– Mi nincs jól?

– Ismerlek, mint a rossz pénzt, és tudom, hogy mi a véleményed. Éppen ez aggaszt engem... – Donald megcsóválta a fejét. – Richard, te tudós vagy! Hogy gondolkodhatsz így?

Richard örömtelen mosolyra görbítette ajkait.

– Nézz szét a világban, Donald! Akkor majd meglátod...

– Látom – vágott a szavába. – Látom minden egyes nap, mivé lettünk. És így még inkább nem értem a hozzáállásodat. A tudósok az emberiség javát kell szolgálnia, és bármilyen elcsépelet vagy semmitmondó közhely ez, attól még igaz! – Határozottan megnyomta az utolsó szót.

Richard eltüntette a hamis mosolygást, és kissé előrébb dőlt a székben.

– Sokan szolgálták már előttünk az emberiség javát, nálunk rátermettebbek. És mire vezetett? Mit ért el a tudomány? Az istenített robotika, mely a magazinok szerint az emberi értelem virágzása... Hatékonyabb munkagépek... Csupán kivágott erdők, kiürült bányák lettek az eredmény. Vagy ott van a légkörkutató... Ugye nem kell, emlékeztesselek arra, amikor az emberiség javát szolgáló tudósok gondoltak egyet, és vegyi anyagokkal kezdték befolyásolni az időjárást? Milyen dicsőséges is volt az a párizsi homokvihar, igaz?

Halkan beszélt, mégis úgy érezte, mintha ordítana. A szíve úgy vert, hogy szinte kiütötte a mellkasát, és fűjtatott, orrlukai kitágultak.

Donald egy pillanatig megütközve nézett rá, aztán visszanyerte higgadtságát.

– Pontosan erről beszélek – válaszolta nyugodt hangon. – Túl sok hibát követtünk el ahhoz, hogy megengedhetnénk magunknak újabbakat. A Földet tönkretettük, mindenki felelős érte, és nem tehetünk mást, minthogy csökkentjük a bolygónkra nehezedő terhelést.

– Költözzünk oda, igaz? – horkantott fel Richard. – Szálljunk űrhajókra és menjünk oda nagy csinnadrattával, amit majd ötven éves csúszással közvetít a világsajtó, miközben megvetjük a lábunkat egy új bolygón... Ez lenne a megoldás?

– Mindenképpen.

– Mindenképpen? – bólogatott a férfi. – Tegyük tönkre azt a bolygót is?

Donald legyintett egyet.

– Nem ismételnék meg ugyanazokat a hibákat! Gondos tervezéssel megmenthetnénk mindkét bolygót saját magunktól, csak elhatározás kell hozzá – magyarázta, s közben ő is előredőlt. – Két évszázad alatt áttelepíthetnénk a Föld lakosságának nagy részét, és újra egy egészséges, élhető bolygót tudhatnánk magunkénak.

Richard elnevette magát.

– Ébredj fel, Donald! Még hogy a lakosság nagy részét? A milliárdosok és politikusok költöznének és vinnének magukkal mindent, amit össze tudnak szedni, minket meg itt hagynának meghalni.

– Ezért kell nemzetközi összefogást szorgalmazni! Ha mindenki tudni fog róla, nem fognak hagyni ilyen becstelenséget, mert lázadás törne ki... Hiszen manapság már mindenért lázadást szerveznek. Nekünk kell okosan lépnünk. Neked és nekem. El kell mondanunk a felfedezést, és azonnal fel kell vázolnunk a lehetőségeket, hogy mindenki megértse, mit jelent mindez!

Richard behunyta egy pillanatra a szemét. Tudta, hogy nem lesz képes meggyőzni Donaldot az igazáról, hiszen a professzor szent meggyőződése, hogy megtalálták az emberiség jövőjének kulcsát. Richard nem kételkedett benne, hogy a tehetősek ki fognak használni egy ilyen alkalmat arra, hogy megszabaduljanak tönkretett világukból. Ha pedig csak a gazdagoknak jár az új élet...

– Inkább pusztuljon mindenki – szaladt ki a száján, mielőtt visszafoghatta volna magát.

Donald felháborodott képet vágott, de megint sikerült megőriznie önuralmát; ő is ismerte már a tanársegédje természetét.

– Hogy lehet ez a véleményed? – csóválta a fejét elgyötörten. – Na és az a leány, Miss McRiver, vagy hogyishívják, a Nanotudományok tanszékéről...?

– Mi van vele, Donald? – kérdezett vissza a férfi mérsékelt lelkesedéssel.

– Mit fogsz tenni, ha egyszer, mikor a közös jövőtöket tervezitek, s a gyermekáldás örömei elé néznétek, kilépsz az utcára, és azt kell látnod, hogy a Föld már nem képes eltartani egy újabb generációt – hogy a gyermeked már nem fog felnőni, vagy ha mégis, egy olyan világra

ébred, melyet jobb nem is látni?

Richard csak hallgatott; nem volt kedve Donald képébe vágni, hogy ő nem akart semmiféle közös jövőt tervezni Louise McRiverrel, s alighanem sohasem vetemedik rá arra, hogy utódot nemzzen.

– Tisztában vagyok veled, hogy kettőnk közül te vagy az, aki két lábbal jár a földön, míg én javíthatatlan álmódó maradok – folytatta Donald. – De leéltem már egy hosszú életet. Láttam minden borzalmat, amit az ember teremtett, megéltem háborút, járványt és világválságot, nem egyet. Voltak pillanatok, mikor úgy éreztem, mind a vesztünkbe rohanunk, és nincs az az erő, ami eltéríthetne ettől... De megismertem néhány embert... A feleségemet, az unokaöcsémet, barátokat és sok igaz embert, akik miatt érdemes keresni az új utakat. Azért a néhány jó lélekért is megéri küzdeni. Ezért jelent olyan sokat ez a felfedezés.

Richard sötét tekintettel nézett rá. Értette, miről beszél az öregember, de a legkevésbé sem osztotta a véleményét, ahhoz túl erős volt benne az a kiirthatatlan ember utálat. Ha csak arra gondolt, meddig szaporodik és terjeszkedik még ez a fürtelem...

– Donald... Ne tedd! Ne jelentsd be a felfedezést! – mondta ki köntörfalazás nélkül, azonban szavai süket fülekre találtak:

– Ilyet ne is kérj, fiam! – A professzor felkelt a székből, és Richardnak hátat fordítva az erkélyre támaszkodott. – A Csillagászati Tanszék professzora vagyok és olyan felfedezést tettem, amit korábban senki. Az a feladatom, hogy elmondjam az embereknek a felfedezésemet. Hogy mi lesz a sorsa, és mihez kezdenek vele, az már azokon múlik, akiknek nagyobb döntéseket kell meghozniuk.

– Épp azokkal az emberekkel van baj! – kiáltotta Richard, és ő is felkelt a székből.

– És ezért máris pusztuljon mindenki?!

– A többi nyolcmilliárd sem jobb semmivel...

– Richard!

– Undorító, nyomorék férgek!

– Elég volt ebből! – dörrent rá Donald, és tekintete haraggal volt teli. – Tudod te egyáltalán, miket beszélsz? Ha nem tudsz tudósként gondolkodni, akkor nem vagy alkalmas rá, hogy a tanársegédem legyél!

Richard meghökkent egy pillanatra, és a két férfi hosszú ideig farkasszemet nézett egymással. Richard fülében egy ér furcsán dobolt, szíve vadul kalimpált, és úgy bámult az öreg tudósra, ahogy még soha. Új, nyomasztóan igaznak érzett gondolatok fogantak benne.

– Donald, én... – próbált szóhoz jutni, de a professzor a szavába vágott:

– Gondold át, amit mondtam, Richard! Vagy tudósként fogsz végre viselkedni, vagy kereshetsz magadnak másik tanszéket. Én bejelentem a felfedezést a tudományos héten, és csak rajtad múlik, hogy osztozol-e velem a tudatban, hogy tettünk valami nagyon fontosat az emberiségért. Őszintén remélem, hogy jól döntesz, fiam. És remélem, belátod majd egy napon, hogy nem minden ember olyan szörnyeteg, mint amilyennek te képzeled.

* * *

Donald a pódiumon állt, és elnyújtott előadását hasonlóan kiélvezte, akár előtte felszólaló kollégája. Richard arca rideg maszkká vált.

– A Hawking Tudományegyetem csillagászati tanszéke mindig is élen járt az úttörő felfedezésekben. Eleddig közel háromszáz kisbolygó, négy üstökös és tizenhét exobolygó felfedezésével büszkélkedhetünk... – Donald egy pillanatra elhallgatott, hogy megköszönülje torkát, aztán újult lendülettel folytatta: – Kutatásainkhoz és úttörő felfedezéseinkhez az egyetem geostacionárius pályán keringő, tizenöt és fél méteres tükörátmérőjű űrtávcsöve nyújtott segítséget, amely... amely a jelenlegi legmodernebb szolgálatban lévő távcső...

Megakadt beszéd közben, lepillantott a szószerkezetbe épített monitorra, amelyen előadásának

sarkalatosabb pontjai jelentek meg. A homlokát ráncolta, és megigazította csokornyakkendőjét, majd tovább beszélt:

– De még ennél is sokkal lényegesebb az az összefüggő, több egyetemmel és egyesülettel közösen létrehozott csillagászati adatbázis, mely mára minden asztrofizikával és planetológiával foglalkozó... csillagász... csillagász... legyen az amatőr, vagy...

A professzor a fejéhez kapott, lábai megroggyantak, és mikor nem tudott megkapaszkodni a pulpitus szélében, a földre hanyatlott. A közönség minden tagja felhördült, felugráltak a helyükről.

Richard a többi emberrel együtt rohant a professzorhoz. Többen orvosért vagy mentőért kiáltottak.

Donald ernyedt tagokkal feküdt a mikrofonállvány előtt, szétvetett karokkal, s mikor Richard fölé hajolt, már tudta, hogy a professzor halott. Fülén és orrán vékony csikban csordult ki a vér, szemei fennakadtak, szája résnyre nyitva volt.

A kiérkező mentők már csak annyit tehettek, hogy megállapították a halált, és hordágyra téve elvitték a professzor testét.

Az előadássorozatot természetesen felfüggesztették, de az emberek még órákig ott maradtak, nem akarták elhinni a történeteket. Richardot mindez nem érdekelte, kísértalt az egyetem impozáns bejárata alá, és rágyújtott egy füves cigarettára. Egyik kezét zsebre dugta, ráérősen lépkedett le a lépcsőn, átvágott az éjszakai egyetemtéren, majd a kis, párhuzamosan futó utcácskákra kanyarodott. A hűvös levegő ellenére nem fázott, a cigaretta nehéz füstjén át nézte az égboltot.

A Nagy Medve jól ismert csillagképe ott ragyogott fölötte, és gyakorlott szeme kiszúrta az alig látható, pislákoló pontot.

Elhajította a csikket és a zsebéből egy pár milliméter vastagságú fémlapot vett elő. A fémlapon egyetlen gomb világított halványzölden, Richard megnyomta, majd elégedetten szusszantott. A Donald agyában összegyűlt nanosejtek, amelyeket a pezsgővel juttatott a szervezetébe, elvégezték dolgukat. És most már semmiféle nyom nem maradt utánuk. A kórboncnok közönséges agyvérzést fog megállapítani, az előadásra szánt nagy meglepetés pedig sosem fog kiderülni, miután ő meghamisított minden összegyűjtött adatot. Holnap hajnalban majd visszacsempészi Louise McRiver asztalfiókjába a nano-transzmittert. Zsebre vágta a távirányítót, és tovább bandukolt a szeméttől mocskos utcán.